

5.9. SECCIÓ 8 HABITATGE, OBRES PÚBLIQUES I VERTEBRACIÓ DEL TERRITORI

FINALITAT

La finalitat d'questa secció és l'execució de la política del Consell en matèria d'habitatge, projectes urbans, obres públiques, vertebració del territori, paisatge, transports, ports, costes i aeroports.

Les principals finalitats dutes a terme per aquesta secció amb impacte en matèria de gènere són les següents:

- Promoure el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats en el conjunt de les polítiques de la Conselleria.
- Millorar les condicions d'accessibilitat i adaptació en edificis i habitatges. Impulsar la rehabilitació de l'edificació per a la millora de l'accessibilitat en els edificis d'habitatges.
- Adequar els habitatges del parc públic per a disponibilitat de la demanda vulnerable.
- Millorar les àrees urbanes degradades amb una regeneració urbana integrada i promoure espais públics de qualitat.
- Millorar la coordinació interadministrativa i oferir als ajuntaments eines i assessorament per a intervenir en el teixit existent de les ciutats amb un model de regeneració urbana integrada, sostenible i amb perspectiva de gènere.
- Combatre la violència de gènere.
- Promoure en col·laboració amb els departaments corresponents del Consell l'adequada posada a disposició i manteniment dels habitatges destinats a les dones víctimes de violència de gènere, amb la finalitat de garantir-ne la seguretat i la integració, així com la de filles i fills, de conformitat amb el que es disposa en la Llei per la funció social de l'habitatge.
- Modificar un patró de mobilitat excessivament polaritzat al voltant del vehicle privat, que normalment és utilitzat per les persones de la família que es dediquen a les activitats denominades productives.
- Impulsar l'accessibilitat universal.
- Millorar la mobilitat urbana. Ciutats calmades. Preveure les altres mobilitats: dones, persones grans, xiquetes i xiquets i les seues necessitats. Governança activa de la mobilitat. Participació paritària.

- Adaptar els instruments de planejament urbanístic municipal per a fer efectius els principis de sostenibilitat i qualitat de vida de la ciutadania, i integrar la perspectiva de gènere, amb transparència, publicitat i seguretat jurídica.
- Proporcionar la màxima transparència en tots els procediments i la major i millor de les informacions perquè totes les persones puguem exercir el dret a participar en les decisions urbanístiques amb la màxima objectivitat i responsabilitat possible.
- Formar i actualitzar els sectors professionals implicats, donada la complexitat i dificultat en l'aplicació del marc legal que comprén l'ordenament urbanístic i territorial, a més del canvi de paradigma que implica la introducció de la perspectiva de gènere en el procés urbanístic.

SITUACIÓ DE PARTIDA

En l'àmbit de la funció social de l'habitatge, destaca l'aprovació de la Llei 2/2017, de 3 de febrer, de la Generalitat, amb un impacte positiu en els col·lectius amb risc d'exclusió social, entre els quals s'inclouen les dones en situació de violència de gènere. Aquesta norma té una novetat de gran importància, la incorporació d'un títol VI dedicat a la garantia de la igualtat i la no-discriminació en l'accés a l'habitatge. A més, també són molt rellevants les mesures en les convocatòries d'ajudes al lloguer d'habitatge, destinades a fer efectiu el principi d'igualtat de dones i homes, que han fomentat l'accés a l'habitatge i han millorat la situació de les dones que han sigut víctimes de violència de gènere.

Una altra norma a tindre en compte per a definir la situació de partida en la Comunitat Valenciana és el Reial decret 106/2018, de 9 de març, pel qual es regula el Pla Estatal d'Habitatge 2018-2021, on queden reflectits els objectius següents:

- Persistir en l'adaptació del sistema d'ajudes a les necessitats socials actuals i a la limitació de recursos disponibles, prioritzant dos eixos, foment del lloguer i el foment de la rehabilitació i regeneració i renovació urbana i rural, amb especial atenció a les persones en situació de desnonament o llançament del seu habitatge habitual i a les ajudes a l'accessibilitat universal
- Contribuir al fet que qui tinga deutes hipotecaris per la adquisició d'un habitatge protegit pugui afrontar les obligacions dels préstecs hipotecaris.
- Reforçar la cooperació i la coordinació interadministrativa, així com fomentar la coresponsabilitat en el finançament i la gestió.

- Millorar la qualitat de l'edificació i, en particular, de la seua conservació, de la seua eficiència energètica, de la seua accessibilitat universal i de la seua sostenibilitat ambiental.
- Contribuir a l'increment del parc d'habitatge en lloguer o en règim de cessió en ús, tant públic com a privat, amb determinació d'una renda o preu de cessió en ús màxim, durant el termini mínim de 25 anys.
- Facilitar als joves l'accés a un habitatge digne i adequat en règim de lloguer.
- Contribuir a evitar la despoblació de municipis de xicotets, entenent per tals, aquells de menys de 5.000 habitants, facilitant als joves l'accés a l'adquisició o rehabilitació d'un habitatge en aquests municipis.
- Facilitar el gaudi d'un habitatge digne i adequat a les persones majors, en règim de lloguer o de cessió en ús amb renda o preu limitat, mitjançant el foment de conjunts residencials amb instal·lacions i serveis comuns adaptats.
- Facilitar el gaudi d'un habitatge digne i adequada a les persones amb discapacitat, en règim de lloguer o de cessió en ús amb renda o preu limitat, mitjançant el foment de conjunts residencials amb instal·lacions i serveis comuns adaptats.
- Contribuir a mantenir la reactivació del sector immobiliari, fonamentalment des del foment del lloguer i el suport a la rehabilitació d'habitatges, edificis i a la regeneració i renovació urbana o rural, però a més, a través del foment del parc d'habitatge en lloguer, ja siga de nova promoció o procedent de la rehabilitació, i de l'ajuda a l'adquisició i a la rehabilitació per als joves en municipis de menys de 5.000 habitants.

En aquest sentit, es detecta la necessitat de prioritzar en ajudes de lloguer a les dones que siguen o hagen sigut víctimes de violència de gènere, no solament quan són les titulars de l'ajuda, sinó també quan hi ha una víctima d'aquest tipus de violència dins de la unitat de convivència sol·licitant.

A més, s'hauria d'incloure dins dels grups d'especial atenció les dones en situació de necessitat o en risc d'exclusió, i donar especial rellevància a les dones que tinguen menors exclusivament a càrrec seu.

Una altra mesura molt important és fomentar les polítiques públiques de mobilitat i disseny de les infraestructures del transport i de la mobilitat que només preveuen o prioritzen les tasques

denominades “econòmiques”: desplaçaments per necessitats de treball remunerat i/o activitats d’estudi, davant les tasques reproductives, necessàries per al benestar de la societat.

Per últim, és necessari assenyalar que l'ordenació del territori i la planificació de l'urbanisme s'han considerat tradicionalment com a neutres en relació amb el gènere, però a hores d'ara sabem que els mecanismes que perpetuen o incrementen la desigualtat són moltes vegades invisibles i que hi ha poques polítiques públiques que no puguen incorporar mesures per a corregir-la.

LÍNIES D'ACTUACIÓ DESTACADES I LA SEUA RELLEVÀNCIA EN MATÈRIA DE GÈNERE

A continuació farem una breu anàlisi de les principals línies d'actuació dutes a terme per aquesta secció en cadascun dels seus àmbits competencials:

Habitatge: l'objectiu prioritari és l'atenció a les necessitats residencials de les dones en situació de violència de gènere i amb risc d'exclusió social. Les principals actuacions són les dutes a terme mitjançant la següent normativa:

- En l'Ordre 5/2017, d'11 d'abril, de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori, per la qual s'aproven les bases reguladores del Programa d'ajudes al lloguer d'habitatges, en la disposició setena, es prioritza l'accés a les ajudes de lloguer a les dones que siguen o hagen sigut víctimes de violència de gènere, no solament quan són les titulars de l'ajuda, sinó també quan hi ha una víctima d'aquest tipus de violència dins de la unitat de convivència sol·licitant. Així, com a grup d'especial atenció, tindran 1 punt per a prioritzar-les de la resta de sol·licituds. La puntuació serà acumulativa en els supòsits de concurrència de dos o més grups d'especial atenció.
- En l'Ordre 5/2018, de 25 de juny, de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori, per la qual s'aproven les bases reguladores del Programa d'ajudes al lloguer d'habitatges i Programa d'ajudes al lloguer per a joves, s'ha fet una millora tenint en compte també dins dels grups d'especial atenció a les dones en situació de necessitat o en risc d'exclusió, i donar especial rellevància a les dones que tinguen menors exclusivament a càrrec seu.

Regeneració urbana: l'actuació de la Conselleria va dirigida a millorar la coordinació interadministrativa i oferir als ajuntaments eines i assessorament per a intervenir en el teixit existent de les ciutats amb un model de regeneració urbana integrada, sostenible i amb perspectiva de gènere.

Obres públiques i mobilitat: l'objectiu és millorar la mobilitat urbana i metropolitana i el disseny de les infraestructures del transport. Ciutats calmades. Preveure les altres mobilitats: dones, persones grans, xiquetes i xiquets i les seues necessitats. Governança activa de la mobilitat. Participació paritària.

Urbanisme i ordenació del territori: en aquesta matèria es pretén facilitar l'adaptació dels instruments de planejament urbanístic municipal per a fer efectius els principis de sostenibilitat i qualitat de vida de la ciutadania, i integrar la perspectiva de gènere, amb transparència, publicitat i seguretat jurídica.

PREVISIÓ DE RESULTATS 2019

Com a resultats més importants a obtindre per l'aplicació de les actuacions anteriors destaquen els següents:

- El millor coneixement que comporta l'anàlisi de l'activitat administrativa permetrà millorar els procediments i visibilitzar les actuacions.
- A més, la coordinació i el control dels indicadors pressupostaris sensibles al gènere de tots els programes de la secció per part de la Sotssecretaria contribuirà a la integració de la perspectiva de gènere.
- Línies d'ajuda al lloguer i accés a l'habitatge públic: cal continuar prioritzant les dones en situació de violència de gènere, les famílies monomarentals i nombroses, i afegir-hi les persones jubilades, col·lectius prioritaris per combatre la feminització de la pobresa.
- Anàlisi de l'habitatge per a poder disposar de la informació de suport necessària per a la presa de decisions, que permeta una concepció de l'entorn amb perspectiva de gènere.
- Accés a l'habitatge en condicions d'igualtat de dones i homes: cal incrementar la titularitat femenina d'habitatge.
- Introducció de la perspectiva de gènere en estratègies i actuacions en matèria de serveis i infraestructures per a la mobilitat. Les exigències i expectatives per part de la

ciutadania en relació amb aquestes infraestructures i serveis no són les mateixes per a dones i homes. La inclusió d'aquesta perspectiva des de la mateixa concepció contribuirà a millorar els resultats obtinguts en termes de satisfacció amb l'ús dels recursos públics.

- Amb la introducció de la perspectiva de gènere en els instruments de planificació, en el desplegament de la normativa, en els processos de participació i en la formació dels operadors urbanístics, es pretén generar un territori més inclusiu, on totes les persones tinguen oportunitats equivalents per als seus projectes vitals.

LLISTAT D'OBJECTIUS I ACTUACIONS

Programa 511.10: Direcció i serveis generals.

Objectiu	2.1	Incorporar la transversalitat de gènere en les polítiques públiques de la Generalitat.
Actuació	2.1.1	Introduir la perspectiva de gènere en la normativa de la Conselleria.
Objectiu	2.2	Fomentar la igualtat en l'àmbit de la contractació.
Actuació	2.2.1	Introduir clàusules d'igualtat entre els criteris d'adjudicació i execució dels contractes, d'acord amb la regulació de la incorporació de tanques de responsabilitat social.
Objectiu	2.3	Fomentar la comunicació en igualtat, per mitjà del llenguatge no sexista i inclusiu, en els textos administratius.
Actuació	2.3.1	Fomentar la comunicació en igualtat, per mitjà del llenguatge no sexista i inclusiu en els textos administratius.

Programa 431.10: Arquitectura, habitatge i projectes urbans.

Objectiu	2.2	Impulsar el mercat de lloguer i ajudar les persones inquilines amb problemes econòmics.
Actuació	2.2.1	Incentivar/ incentius a les persones propietàries i operadores per a incrementar l'oferta de vivenda en lloguer.
Actuació	2.2.2	Ajudes a les persones inquilines.

Objectiu	11.1	Fomentar l'eradicació de la violència de gènere, la violència familiar i totes les formes d'assetjament sexual i assetjament per raó de sexe i promoure l'atenció a les dones víctimes de la violència de gènere.
Actuació	11.1.1	Prioritzar l'accés a vivenda pública a les dones víctimes de violència de gènere i masclista.
Actuació	11.1.2	Prioritzar l'accés a les ajudes de lloguer a les dones víctimes de violència de gènere i masclista.
Objectiu	12.1	Promoure el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats en la política urbana i de vivenda.
Actuació	12.1.1	Millorar el coneixement de l'espai urbà amb perspectiva de gènere.
Actuació	12.1.2	Actuar en l'espai urbà tenint en compte la perspectiva de gènere.

Programa 513.10: Infraestructures públiques.

Objectiu	1.1	Vertebració territorial basada més a servicis de mobilitat que en noves infraestructures incloent la perspectiva de gènere en la seua concepció.
Actuació	1.1.1	Actuacions per a facilitar la prestació de servicis de transport suficients en nuclis allunyats o escassament poblats, que incloguen la perspectiva de gènere.
Objectiu	2.1	Prioritat al transport públic i als modes no motoritzats, especialment en ciutats i àrees metropolitanes, integrant la perspectiva de gènere.
Actuació	2.1.2	Impuls a la introducció del transport públic en els nous desenvolupaments urbanístics, que incloga la perspectiva de gènere.
Objectiu	2.2	Potenciació dels modes no motoritzats, incloent la perspectiva de gènere.
Actuació	2.2.1	Creació d'una xarxa de vianants-ciclista en la Comunitat, connectada amb el sistema de transport públic, que incloga la perspectiva de gènere en el seu disseny.
Objectiu	3.1	Accessibilitat universal de les infraestructures al servici de la mobilitat, que incloga la perspectiva de gènere.
Actuació	3.1.2	Incorporació dels principis de l'accessibilitat universal, que incloga la perspectiva de gènere, en el disseny de les actuacions sobre les infraestructures al servici de la mobilitat.

Objectiu	5.1	Estratègies de mobilitat per a un desenvolupament urbà sostenible i integrador, que incloga la perspectiva de gènere.
Actuació	5.1.1	Elaboració d'informes en la tramitació del planejament territorial i urbanístic, tenint en consideració la perspectiva de gènere.
Objectiu	5.2	Millora de la integració urbana de les infraestructures al servici de la mobilitat, incloent la perspectiva de gènere.
Actuació	5.2.2	Actuacions de millora de la connectivitat amb els usos urbans, de les infraestructures al servici de la mobilitat, incloent la perspectiva de gènere en el seu disseny.
Objectiu	7.2	Apoderament ciutadà en les decisions en matèria de mobilitat, complint el principi de paritat entre dones i hòmens.
Actuació	7.2.1	Constitució i gestió activa del Fòrum de la Mobilitat Sostenible de la Comunitat Valenciana, complint el principi de paritat de dones i hòmens en la seua composició.
Actuació	7.2.3	Impuls de la Mesa per l'Accessibilitat de la Comunitat Valenciana, que complisca el principi de paritat de dones i hòmens en els processos i òrgans de participació.

Programa 432.20: Urbanisme.

Objectiu	1.2	Integrar en l'ordenació urbanística i territorial de la Comunitat els principis de sostenibilitat, perspectiva de gènere i qualitat de vida.
Actuació	1.2.1	Proposar instruccions, ordres i circulars que desenvolupen i concreten les disposicions normatives en matèria de planificació urbanística integrant obligatòriament la perspectiva de gènere i diversitat funcional.
Objectiu	4.1	Adoptar les mesures apropiades per a modificar els patrons socioculturals de conducta assignats en funció del gènere, amb la finalitat d'eliminar els prejudicis, els usos i els costums de qualsevol índole basats en la idea d'inferioritat o en funcions estereotipades de dones i homes contràries al principi d'igualtat.
Actuació	4.1.1	Instruccions, ordres i circulars que desenvolupen i concreten les disposicions normatives en matèria de planificació urbanística integrant obligatòriament la perspectiva de gènere i de diversitat funcional.

Objectiu	4.2	Promoure el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats en el conjunt de les polítiques econòmica, laboral, social, cultural i artística.
Actuació	4.2.1	Cursos, jornades, etc. organitzats per la Generalitat o en col·laboració amb altres entitats públiques o privades, que contemplen la formació en perspectiva de gènere.

Entitat: Institut Cartogràfic Valencià

L'Institut durà a terme en 2019 les següents polítiques en matèria d'igualtat:

Objectiu	7.1	Incorporació de la transversalitat de l'impacte de gènere en l'activitat substantiva i instrumental de l'ICV.
Actuació	7.1.1	Aplicació en l'organisme del Pla d'Igualtat de la Generalitat.
Actuació	7.1.2	Fomentar la inclusió de clàusules socials en matèria d'impacte de gènere en l'activitat de foment que realitza l'organisme (subvencions i ajudes).
Objectiu	7.2	Fomentar la igualtat en l'àmbit de la contractació.
Actuació	7.2.1	Fomentar la inclusió de clàusules socials en matèria d'impacte de gènere en la contractació administrativa.
Objectiu	7.3	Fomentar la comunicació en igualtat, per mitjà del llenguatge no sexista i inclusiu, en els textos normatius, formularis normalitzats i imatge pública de l'organisme (xarxes socials i webs).
Actuació	7.3.1	Fomentar la igualtat, per mitjà del llenguatge no sexista i inclusiu, en els textos normatius, formularis normalitzats i imatge pública de l'organisme.

Entitat: Autoritat de Transport Metropolità de València

L'entitat durà a terme en 2019 les següents polítiques en matèria d'igualtat:

Objectiu	3.3	Incloure la perspectiva de gènere en les estadístiques i investigacions en l'àmbit de l'Autoritat de Transport Metropolità de València.
Actuació	3.3.1	Obtenció de dades vinculades a l'estructura per sexe a partir dels títols integrats de transport personalitzats per a estudis i diseny de mesures per afavorir la igualtat d'oportunitats.

Objectiu	4.1	Adoptar les mesures apropiades per al foment de la igualtat en l'àmbit de la contractació.
Actuació	4.1.1	Incorporació de les recomanacions sobre clàusules socials per a fomentar la igualtat de dones i homes en els expedients de contractació.

ANNEX D'INDICADORS

Programa/Entitat	Objectiu	Indicador	Descripció	Unitat de mesura	Valor
511.10	2.1	1	Percentatge de convenis que inclouen clàusules d'igualtat de gènere sobre el total de convenis.	Percentatge	100
511.10	2.1	2	Percentatge de projectes normatius que inclouen clàusules d'igualtat de gènere sobre el total de projectes normatius.	Percentatge	100
511.10	2.1	3	Informes d'impacte de gènere realitzats o supervisats per la Unitat d'Igualtat.	Informes	10
511.10	2.2	1	Percentatge de plecs de contractació que han inclòs en les bases clàusules que prioritzen, en cas d'empat, l'existència de plans d'igualtat en les empreses, sobre el total de plecs elaborats.	Percentatge	100
511.10	2.2	2	Percentatge de contractes adjudicats que tenen en compte els criteris de prioritització de les clàusules d'igualtat de gènere, sobre el total de contractes adjudicats.	Percentatge	4
511.10	2.3	1	Textos revisats per la Unitat d'Igualtat.	Textos	50
511.10	2.3	2	Textos amb llenguatge igualitari i no sexista.	Percentatge	100
431.10	2.2	1	Nombre d'ajudes de lloguer gestionades per a dones.	Ajudes	6.840
431.10	2.2	2	Nombre d'ajudes de lloguer gestionades per a homes.	Ajudes	5.160
431.10	2.2	3	Nombre d'ajudes de lloguer gestionades per a dones joves.	Ajudes	1.980
431.10	2.2	4	Nombre d'ajudes de lloguer gestionades per a homes joves.	Ajudes	1.260
431.10	11.1	1	Nombre de dones víctimes de violència de gènere que han accedit a ajudes de lloguer.	Persones	324
431.10	11.1	2	Nombre de dones víctimes de violència de gènere que han accedit a l'habitatge públic de la Generalitat Valenciana.	Persones	17
431.10	12.1	1	Dones que han sol·licitat ajudes per a pagar el lloguer de l'habitatge.	Percentatge	55%
431.10	12.1	2	Homes que han sol·licitat ajudes per a pagar el lloguer de l'habitatge.	Percentatge	45%
431.10	12.1	3	Percentatge de dones que han accedit a ajudes de lloguer.	Percentatge	58%
431.10	12.1	4	Percentatge d'homes que han accedit a ajudes de lloguer.	Percentatge	42%
432.20	1.2	1	Proposar instruccions, ordres i circulars que despleguen i concreten les disposicions normatives en matèria de planificació urbanística i integren obligatòriament la perspectiva de gènere i la diversitat funcional.	Nombre de documents	2
432.21	3.1	1	Guies i manuals editats.	Nombre de documents	2
432.21	3.1	2	Consultes d'urbanisme ateses.	Nombre de consultes	50
513.10	1.1	1	Quilòmetres de la xarxa de carreteres amb millora de ferm executats.	Quilòmetres	170
513.10	1.1	2	Quilòmetres de la xarxa de carreteres amb defenses reposades.	Quilòmetres	60
513.10	1.1	3	Quilòmetres de la xarxa de carreteres amb senyalització horitzontal reposada.	Quilòmetres	700
513.10	1.1	4	Quilòmetres de la xarxa de carreteres amb plataforma ampliada.	Quilòmetres	5
513.10	2.1	1	Plans de mobilitat redactats que inclouen, en la mesura que siga possible, la perspectiva de gènere.	Nombre de plans	3
513.10	2.1	2	Accions de difusió de plans de mobilitat.	Nombre d'accions	4
513.10	2.1	3	Actuacions de millora de la xarxa metre/tramvia en projecte i/o en execució.	Nombre d'actuacions	1
513.10	2.2	1	Estudis i projectes de vies no motoritzades que inclouen la perspectiva de gènere en la concepció.	Nombre d'estudis	10
513.10	2.2	2	Vies no motoritzades projectades i licitades i/o en execució, que inclouen la perspectiva de gènere.	Nombre de vies	9

Programa/Entitat	Objectiu	Indicador	Descripció	Unitat de mesura	Valor
513.10	3.1	1	Travessies analitzades des de l'accessibilitat universal, amb consideració, a més, de la perspectiva de gènere.	Nombre de travessies	20
513.10	5.1	1	Informes emesos a plans de mobilitat municipals tramitats junt amb instruments de planejament municipal urbanístic, informats, a més, des de la perspectiva de gènere.	Nombre d'informes	10
513.10	5.1	2	Nombre d'expedients de planejament urbanístic informats.	Nombre d'expedients	150
513.10	5.2	1	Actuacions de millora de la connectivitat en interseccions i enllaços, executades i/o iniciades.	Nombre d'actuacions	5
513.10	7.2	1	Nombre d'actes i iniciatives del Fòrum de Mobilitat de la Comunitat Valenciana.	Nombre d'actes i iniciatives	6
513.11	7.2	2	Nombre d'actes i iniciatives de la Mesa de l'Accessibilitat de la Comunitat Valenciana.	Nombre d'actes i iniciatives	6
ICV	7.1	1	Informe d'avaluació de l'aplicació en l'organisme del Pla d'igualtat de la Generalitat.	Nombre	1
ICV	7.1	2	Bases d'ajudes i subvencions que inclouen clàusules d'igualtat de gènere.	Nombre	1
ICV	7.2	1	Plecs de contractació que han inclòs en les bases clàusules que prioritzen, en cas d'empat, l'existència de plans d'igualtat en les empreses, sobre el total de plecs elaborats.	Percentatge	100%
ICV	7.3	1	Textos amb llenguatge igualitari i no sexista.	Percentatge	100%